

Maisemasuunnittelun asiantuntija
Sinikka Jokela
ProAgria Pohjois-Savo, Maa- ja kotitalousnaiset

Lammastilojen tukitilaisuus 16.4.2018 Lapinlahti

Laiduntajat matkailuvalttina? - Kulttuurimaisemasta liiketoimintaa

Kehittämishanke
1.8.2017 – 30.9.2019

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin.

MKN Maisemapalvelut

MKN Maisemapalvelut edistää luonnon ja kulttuuriympäristön hoitoa sekä sen kestäväää hyödyntämistä. Maisema-asiantuntijamme muodostavat maan kattavan poikkitieteellisen asiantuntijaverkoston, joka on erikoistunut maaseudun kulttuurimaisemaan. Toimimme myös kaupungeissa ja taajamissa.

25 ammattilaista:

- maisematutkijoita (maisematutkimus ja maisema-arkkitehtuuri)
- suunnittelu- ja kulttuurimaantieteilijöitä
- biologeja
- arkeologi
- metsänhoitajia
- maisemasuunnittelijoita
- suunnitteluhortonomia
- ympäristökasvattajia

www.maajakotitalousnaiset.fi/maisema
#mknmaisema

Kuva: Leena Lahdenvesi-Korhonen

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET

Kulttuurimaisemasta liiketoimintaa

- Pohjois-Savossa erityisesti maaseudun kulttuurimaisemaan ja -ympäristöön liittyvän yrittäjyyden ja elinkeinotoiminnan edistäminen.
- Maakunnan asukkaiden asuin- ja elinympäristön kehittämisen lisäksi hankkeessa on **vahva matkailun kehittämisen näkökulma.**

Toimenpiteitä

- **Kartoitetaan yrityksiä**, joilla on potentiaalia maisema-, kulttuuri ja luontoarvojen hyödyntämiseen yritystoiminnassa (myös metsä-, riista-, luonnontuotteista kiinnostuneet maatilat ja muut yritykset) + koulutus- ja osaamistarpeet
- Aktivoituneet yritykset (mm. matkailu ja urakointi) **kootaan verkostoksi + kehitetään alustavasti kulttuurimaisematuotteita ja ohjataan yrityksiä tuote- ja yrityskehityksen jatkopoluille** (mm. pienryhmätoiminta). Selvitetään mahdollisuudet uusien tuotteiden kehittämiseen. Kartta- ja maastotyöskentelyllä käydään läpi **kunkin alueen maisema- ja luontoarvot / -vahvuudet sekä aiheeseen liittyvä historia ja kulttuuri**.
- **Kartoitetaan** tarvittaessa **paikallisia** matkailua tukevia maisema- ja luontoarvoja

Toimenpiteitä

- **Kehitetään alustavasti** maakunnan matkailua tukevia, **maisemaan ja ympäristöön liittyviä tuotteita**. Yrityksille voidaan tehdä lyhytkestoisia yrityksen **liiketoiminnan arviointeja** (1 pvä/yritys)
- **Kyläyhdistysten ja järjestöjen** osallistuminen tärkeää (tieto tarinoista, tapahtumista jne.) **Yhteisillä maasto- ja kyläkävelyillä** pohditaan kohteiden konkreettista **tuotteistamista** (mm. sähköisten mobiilireittisovellusten käyttömahdollisuuksia).
- **Järjestetään yleisiä päiviä** ajankohtaisista teemoista, myös **yrittäjien markkinointinäkökulma esille**. Hyödynnetään malleja muilta alueilta mm. **opintoretket**.

Kohdealueet

- Kartoitukset kohdistuvat koko Pohjois-Savon alueelle
- Erityisesti matkailun painopistealueille mm. Runni (Kiuruvesi), Jyrkkä (Sonkajärvi) ja Nilsia (Kuopio)
- Erityisesti valtakunnallisesti arvokkaille maisema-alueille ja "Maaseudun kehittämisen kohdealueille"
Maaninkajärven ympäristö ja Iisalmi-Kiuruvesi -vyöhyke

Mitä ihmiset arvostavat matkailussa kaikkialla maailmassa

Terhi Hook
Visit Finland, tuotekehityspäällikkö

Motiivit & Tarpeet

- Tärkeimmät tekijät samoja kaikissa maissa
- Luonto maiseman kautta ykkösenä.
- Koskematon luonto ja erämaa kärjes

HYVÄN LOMAN ELEMENTIT 1/2 (%)

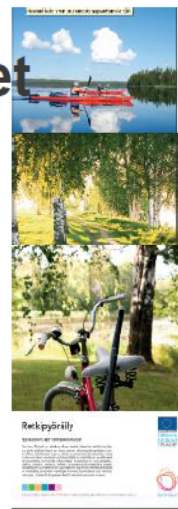

Mitä ihmiset arvostavat matkailussa kaikkialla maailmassa

Outdoors Finland tuotesuosituksia

Vetovoimaisuus:

- **Patikointi, kävely, vaellus: Vaihteleva maisema ja palvelut**
 - Reitti on nimeltään tunnettu ja se kulkee vaihtelevassa maastossa hyvin merkittynä ja viitoitettuna.
 - Reitin varrella majoitusvaihtoehtoja ja nähtävyyksiä järkevän päivämatkan päässä.
- **Pyöräily: Vaihteleva maisema ja palvelut**
 - reitin varrella on vaihtelevat (peltoaukeaa, metsää, järvimaisemaa, kyliä jne.) sekä ulkomaalaista matkailijaa kiinnostavat maisemat: n. 10-30 km välein taajamia, pääsääntöisesti asuttujen seutujen halki, nähtävyyksiä
 - **HUOM! Viheralueiden suunnittelussa pyöräilyreitit huomioon ja päinvastoin!**
 - www.outdoorsfinland.com

Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto: Eurooppa investoi maaseutualueisiin

2014-2020

Saksalaisten preferenssit aktiviteettilomalla Suomessa, Reiseanalyse 2016

Outdoors/Winter Product requirements

HIKING:

Tärkeä!

1. Attractive scenery
2. Gastronomy en-route
3. Signposted and well-kept routes
4. Unspoilt nature/wilderness
5. Variety of routes
6. Easy access
7. Good maps

CYCLING:

1. Attractive scenery
2. Gastronomy en-route
3. Variety of routes
4. Accommodation for one night
5. Good maps
6. Signposted and well-kept routes
7. Attractive stops

SKIING:

1. Stable weather
2. Attractive scenery
3. Signposted and well-kept routes
4. Ski rental
5. Gastronomy en-route
6. Bad weather options
7. Ski guides

<http://www.visitfinland.fi/studies/positioning-and-potentials-of-finland-on-the-german-holiday-travel-market/>

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET

HYÖDYNÄ YMPÄRISTÖSOPIMUSTA LUONNON JA MAISEMAN HOIDOSSA

Tilallasi voi olla mahdollisuuksia ympäristösopimukseen, joka koskee perinnebiotooppien ja muiden luonnon monimuotoisuuskohteiden hoitoa. Suunnittelukäynnillä yhdessä asiantuntijan kanssa selviävät sopimukseen haettavat kohteet ja oikeat hoito- toimenpiteet sekä hoitokirjan pitäminen.

”Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoito” – ympäristösopimus voidaan tehdä mm. perinnebiotoopeista, luonnonlaitumista, reunavyöhykkeistä, metsäsaarekkeista, muinaismuistokoh- teista ja maaseudun kulttuuriperinnön hoitamisesta.

Ympäristösopimus tehdään viideksi vuodeksi. Sopimusalueiden hoidon tulee perustua etukäteen tehtyyn suunnitelmaan. Hoidettavan lohkon tulee olla vähintään 0,05 ha ja koko sopimusalueen yhteensä vähintään 0,3 ha.

Sopimuksia haetaan jättämällä sopimushakemus- lomake liitteineen ELY-keskukseen viimeistään päätukihaun viimeisenä jättöpäivänä 15.6.

SUUNNITTELUPALVELU

Maastokäynti

- Alueiden laajuuden määrittely
- Kohteen ja arvojen määrittely
- Kohteen hoitotoimien määrittely

Hoitosuunnitelma

- Kohteen kuvaus
- Hoidon tavoitteet ja vaikutukset ympäristöön
- Hoito-ohjeet lohkokohtaisesti ja aikataulu
- Sijainti- ja suunnitelmakartat

Opastus hakemuksen täyttämiseen.

Lisäpalvelut:

- Neuvo 2020: Maisema- ja luontokohteiden kartoitus ja neuvonta
- Pienryhmäneuvonta
- Naapuritilojen yhteissuunnitelmat

Ota yhteyttä, niin keskustellaan tarkemmin!

Sinikka Jokela
maisemasuunnittelun asiantuntija
ProAgria Pohjois-Savo / maa- ja kotitalousnaiset

MAISEMAN JA LUONNON KARTOITUS

Tilallasi voi olla mahdollisuus hakea ympäristösopimusta, joka edistää perinnebiotooppien ja muiden luonnon monimuotoisuuskohteiden sekä maisemakohteiden hoitoa.

Neuvonnallisen maastokäynnin aikana kartoitamme tilasi maiseman ja luonnon arvokohteet. Keskustelemme niiden hoidosta ja neuvomme, millaisia ympäristösopimuksia voit tehdä pellon ulkopuolisille alueille. Hoidettua maisemaa ja luontoa voit hyödyntää myös tilasi tuotteiden markkinoinnissa.

Eläintila

Anna eläinten hoitaa maisemaasi. Kartoitamme laiduntamiseen sopivat alueet, joista voit myös saada ympäristökorvauksen. Pellot jäävät talvi-rehun tuottoon.

Kasvinviljelytila

Hyödynnä ympäristökorvauksia lähimaisemasi hoidossa. Ota maisemaraivaukselle ja niittyjen hoidolle palkka.

Olemassa olevat sopimusalueet

Neuvomme, miten voit jatkaa hoitoa suunnitelman mukaisesti. Saat tarkennukset aikaisemmin tehtyyn suunnittelukarttaan.

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET
maisemapalvelut

www.maajakotitalousnaiset.fi/maisema

NEUVO 2020 -PALVELU

- Alkukartoitus tilan arvoista
- Neuvonnallinen maastokäynti yhdessä viljelijän kanssa
- Ehdotukset hoidon kohteiksi, ilmakuvaan tai karttaan.

Neuvo 2020 -palvelun käynti ja matkat ovat maksuttomia. Palvelun laskennallinen hinta on 63 €/h. Siitä laskutetaan vain alv:n osuus, jonka voi vähentää verotuksessa.

NEUVO 2020

VARMUUTTA!
OPTIMOINTIA!
VERKOSTOJA!

Ota yhteyttä, niin keskustellaan tarkemmin!

Sinikka Jokela
maisemasuunnittelun asiantuntija
ProAgria Pohjois-Savo / maa- ja kotitalousnaiset

Maiseman ja luonnonhoidon asiantuntijamme edistävät avoimen kulttuurimaiseman hoitoa sekä luonnon monimuotoisuuden säilymistä. Toimimme osana ProAgria keskuksia. Yhteystiedot nettisivuiltamme.

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET

VUODEN MAISEMATEKO 2018

Laita hyvä kiertämään

Vuoden maisemateko valitaan nyt neljättä kertaa. Vuonna 2018 kilpailulla halutaan erityisesti edistää kiertotaloutta. Haluamme kiinnittää huomiota hoidon jatkuvuuden turvaamiseen, kierrätettävien materiaalien ja rakennustarvikkeiden käyttöön ja hoitotoimenpiteistä syntyvän materiaalin jatkohyödyntämiseen. Maa- ja kotitalousnaisten järjestämässä kilpailussa myönnetään maakunnallisia Vuoden maisemateko -tunnustuksia, jotka kilpailevat valtakunnallisesta tunnustuksesta.

Kilpailuaika
päättyy
30.9.2018

Kerro maisemasta, hoida ympäristöä

Laita hyvä kiertämään -teemaa on lupa toteuttaa vapaasti. Vuoden maisemateko on teko, joka nostaa esille paikallisen kulttuuriympäristön arvoja ja ominaispiirteitä, lisää yhteisöllisyyttä ja edistää kohteen säilymistä tuleville sukupolville kestävällä tavalla.

Osallistu kilpailuun

- kilpailuaika päättyy 30.9.2018
- lähetä kuvailu maisemateosta, työn tekijöistä ja perustelut työn merkityksestä piirikeskusten maisema-asiantuntijoille
- liitä mukaan valokuvia ja mahdollisia lehtileikkeitä
- alueelliset maisemateot valitaan loka-marraskuussa 2018
- valtakunnallinen voittaja julkistetaan Maa- ja kotitalousnaisten Keskukseen varsinaisessa kokouksessa marraskuussa 2018.

Alueellisista valinnoista lisätietoja piirikeskusten maisema-asiantuntijoilta.

Sinikka Jokela
maisemasuunnittelun asiantuntija
ProAgria Pohjois-Savo / maa- ja kotitalousnaiset

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET
maisemapalvelut

www.maajakotitalousnaiset.fi

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET